

HABERLER

ÇAYELİ BAKIRLARI ÇİNLİ'LERLE TEKNİK VE MALÎ İŞBİRLİĞİ HALİNDE GERÇEKLEŞTİRİLECEK

{EKSA, 18.4.1977}

Geçtiğimiz hafta içinde Finlandiya'yı resmen ziyaret eden Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk Başkanlığındaki Türk Heyeti, Finlandiya yetkilileri ile çeşitli siyasal ve ekonomik işbirliği imkânlarının yanı sıra belirli projeler üzerinde de müzakerelerde bulunmuştur.

Ankara'da yetkili çevrelerden edindiğimiz bilgilere göre, iki ülke heyetleri arasında ele alınan projelerin başında Doğu Karadeniz Bölgesinde bulunan Çayeli bakır yataklarının değerlendirilmesi gelmektedir.

Bildirildiğine göre, Finlandiya Hükümeti, daha önce bu proje ile yakından ilgilendiklerini ve teknik detaylarda anlaşmaya varılabildiği takdirde projenin komple olarak kendileri tarafından gerçekleştirilebileceğini bildirmişlerdir.

Türkiye'nin bakır yataklarının değerlendirilmesi için kurulan Karadeniz Bakır İşletmelerinin sürekli zarar etmesi üzerine bakır projelerinin Etibank tarafından ele alınmasını zorunlu hale getirmiştir. Bu nedenle Dışişleri Bakanlığı'na yapılan bu teklif önce Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na intikal ettirilmiş, daha sonra da Etibank'a ulaştırılmıştır.

II. FERROKROM TESİSİ İÇİN JAPON FİRMASI İLE ÖN ANLAŞMAYA VARILDI

(EKSA, 18.4.1977)

Etibank Genel Müdürlüğü tarafından Elazığ'da kurulan 50.000 ton/yıl kapasiteli ferrokrom tesisinin yanında kurulacak 100.000 ton/yıl kapasiteli ikinci tesisin yapımı için ilk tesisi kuran Japon Firması ile ön anlaşmaya varılmıştır.

Yetkili çevrelerden öğrendiğimize göre, geçen ay içinde Japonya'ya giden Etibank'tan bir heyet, Japon Firması yetkilileri ile bu konuda gerekli müzakereleri yapmış ve bir prensip anlaşması imzalamıştır. Bu ön anlaşmaya göre, Japon Firması kurulacak yeni tesisin bir teklif anlamında olan projesini hazırlayarak en geç bu yılın ortalarına kadar Etibank'a verecek bu arada, projede ortaya çıkacak olan ve yine bir bakıma teklif anlamı taşıyan yatırım değerinin dış ödemeler bölümünün finansmanı için Japon Hükümetinden gerekli krediyi sağlamayı garanti edecektir.

TMMOB KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI DUYURUSU

[9 Mart 1977]

TMMOB Adına Kimya Mühendisleri Odası ile Marmara Yöresi Belediyeler Birliği arasında imzalanan ÇEVRE SORUNLARINI ÖNLEME PROJELERİ PROTOKOLÜ'ne göre, Sanayi kuruluşları çevre sorunları yönünden incelenerek rapor veya belge verilecektir.

Bu protokol, ülkemizde çevre sorunlarını önlemeye yönelik uygulamanın ilk örneği ve önemli aşaması olacaktır. Varılan anlaşma, ayrıca devrimci belediyeler ve mes-

lek odalarının ülkesine ve halkına karşı yükledikleri görev ve sorumlulukları yerine getirmesinin de bir örneğidir.

TMMOB adına. Kimya Mühendisleri Odası, protokolle yükümlendiği görevi yerine getirmek için konu üzerinde yoğun bir çalışma dönemine girmektedir. Bölgede kurulacak olan sanayi tesislerinin sürekli aenetimi bölge belediyeleri ve KMO tarafından sağlanacaktır. Bu nedenle, konu tüm meslek odalarını ve ihtisas sahalarını kapsamaktadır. Protokole dayalı yönetmelik bu esasa göre düzenlenmiştir. Çalışmaları yürütecek elemanların kaynağı, konuların özelliklerine göre tüm meslek odaları üyeleri olacaktır.

Protokol metni, Birlik Haberlerinin 48. sayısında ve Kimya Mühendisliği Dergisinin Ekim 1976 tarihli 79 sayısında yayınlanmıştır.

Amacımız bu görevin yerine getirilmesinde tüm TMMOB üyelerinin katkısını sağlamaktadır. Bu konuda çalışmak isteyen arkadaşlarımız aşağıdaki bilgileri kapsayan başvurularını göndermelidirler.

- 1 — Çevre Sorunu ve Çevre Sağlığı konularında çalışmaları
- 2 — İlgili oldukları veya bilgi sahibi oldukları sanayi dalı,
- 3 — İncelemeler için ayırabilecekleri zaman (iş saatleri içinde, iş saatleri dışında, kısa süreli izin, ücretsiz izin)
- 4 — Devamlı bulunabilecekleri adres, telefon,
- 5 — Üyesi oldukları meslek odası,

NOT : Çalışmalar ücret karşılığı yaptırılacaktır.

Başvuru Adresi : TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Çevre Sorunları Yar Kurulu
Konur Sok. No. 4/2
Yenişehir/ANKARA

TBTAK TARAFINDAN DÜZENLENEN VI. BİLİM KONGRESİ 17 - 21 EKİM VE 28 EKİM'DE YAPILACAK

TBTAK tarafından iki yılda bir düzenlenmekte olan Bilim Kongrelerinin altına* (Mühendislik Bilimleri hariç) 17-21 Ekim 1977 tarihleri arasında Ankara'da, Mühendislik Seksiyonu 24 - 28 Ekim 1977 tarihleri arasında İzmir'de yapılmak üzere plânlanmıştır. «VI. Bilim Kongresi»'ne Temel Bilimler (Astronomi, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, Yer Bilimleri), Tıp, Mühendislik, Veterinerlik ve Hayvancılık, Tarım ve Ormancılık, Eğitim ve Bilim Adamı Yetiştirme, Çevre Araştırmaları alanlarında Üniversiteler ve diğer araştırma kuruluşlarında yapılmış orjinal araştırmalar tebliğ olarak sunulabilecektir.

YERALTı MADEN - İŞ SENDİKASI 2 İŞYERİNDE TOPLU SÖZLEŞME İMZAL/DI

Yeraltı Maden - İş Sendikasının Tok Madencilik A.Ş. ile Kayseri Tomarza işyerinde toplu iş sözleşmesi imzaladığı bildirildi.

Senkida Genel Merkezinden yapılan açıklamaya göre, Tomarza'da 5 aydır süren grev, toplu sözleşmenin imzalanmasıyla kaldırılmış, işverene suç ve ceza listesi de kabul ettirilmiştir. Yeni disiplin uygulamasına göre, işçilerin aleyhine olan 13. ve 17 maddeleri işveren, disiplin kurulu kararı olmaksızın uygulanmayacak.

Sendikanın imzaladığı yeni sözleşme ile işçi ücretlerine çıplak olarak 40 lira ve her geçen yıl için 3 lira kıdem tazminatı alındı. Böylece işyerinde asgari işçi ücreti 113 liraya yükseltildi.

Yeraltı Maden - İş Sendikasının, TKİ Şark Linyitlerinde imzaladığı 1.8.1976'dan bu yana geçerli olacak olan yeni toplu söz-

leşmenin getirdiği ücret, sosyal hak ve sağlanılan yeni çalışma düzeni, iş güvenliği esasları şunlardır :

Ücret :

Toplam 120,— TL/lık ücret zammı 1. yıl 65,— TL., 2. yıl 55,— TL olarak seyyanen (Yeraltı işçisi için),

Toplam 118,— TL.'lık ücret zammı 1. yıl 64,— TL., 2. yıl 54,— TL. olarak seyyanen (Yerüstü işçisi için),

İkramiye :

Yeraltı işçilerine 150 gün, yerüstü işçilerine 120 günlük ücretleri tutarında ikramiye her yıl için ödenecektir.

Kıdem tazminatı *

Yılda 40 gün üzerinden.

Ayrıca ; 10 saatlik gece süresinde çalışanlara saatte 1,— TL.'lık ödeme, günde 0.50 TL.'lık kıdem zammı, genel tatil ve hafta tatillerinde de ödenmek kaydıyla 18,— TL. lik yemek ücreti, dikiş parası işverence ödenmek üzere iki takım iş elbisesi dışında yılda bir defa elbise ve beraberinde iki çift ayakkabı ve gocuk... v.b. gibi sosyal hakların tümü sağlanmıştır.

Ayrıca, işe girişte sağlık kontrolünün yapılması ve bütün giderlerin işverence kar-

şılanması, işçilerin kendi işleri dışındaki bir işte ve yerde çalıştırılmaması ve Disiplin Kurutu kararı olmaksızın hiçbir işçinin 13 ve 17 maddeye göre iş akdinin fesh edilmemesi kabul ettirilmiştir.

BORASİT MADENLERİNDE İŞÇİLER GÜÇ DURUMDA

(Milliyet)

Türkiye'nin en zengin borasit madenlerinin bulunduğu Balıkesir'in Bigadiç ilçesinde, madenlerde çalışan işçiler son derece zor şartlar altında bulunmaktadır. Madenlerdeki koruyucuların çürük olması nedeniyle, işçiler her an ölüm tehlikesi altında ve ayak bileğine kadar su içinde çalışmaktadırlar.

6 ay çalışmayan işçiye çizme verilmemektedir, ve verilen çizmeler de bozuk olduğundan hemen yırtılmaktadır. Yırtık çizme ile çalışan işçiler zatürreye yakalanınca da, sigortasız oldukları için derhal işlerine son verilmektedir. Böylesine hastalık şartlarına ve ölüm tehlikesine mahkum edilen işçilere ayda 500 -1500 lira arası ücret verilmektedir. Bigadiç madenlerinde 40'a yakın kadın işçi çalışmaktadır ve onlarda erkeklerle aynı ağır şartlar altında balyoz sallamakta, dekovil itmekte ve elleri kesen madenleri ayıklamaktadırlar.

MADEN TETKİK VE ARAMA ENSTİTÜSÜNÜN FAALİYETLER.

(Anka, 3 Şubat 1977)

Madencilik konusunda, çeşitli sahalarda grama ve etüd işlerini yürüten Maden Tetkik Arama Enstitüsü'ne (MTA) toplam yatırım tutarı 4.707,1 milyon lira olan 106 proje için 1977 Malî Yılı Bütçesinde 1.985,5 milyon liralık ödenek ayrılmıştır. Bu mik-

tar, bir önceki yılın 1.335,2 milyon liralık ödenek miktarına göre yüzde 48,7 lik bir artışı göstermektedir.

MTA Enstitüsü'nün 1977 ve 1976 yılları yatırım bütçeleri aşağıda verilmiştir.

Genel Toplamın Dağılımı	(Milyon TL.)	
	1976 Yılı	1977 Yılı
Metal Madenler Projesi	245,500	434,247
Endüstriyel Hammaddeler Projesi	42,180	105,170
Enerji ve Yakıtlar Projesi	213,693	428,905
Haritalar Projesi	51,600	86,830
Laboratuvar Projesi	105,900	111,429
Diğer Projeler	48,730	68,345
Makina ve Vasıta Alımı Projesi	589,557	706,074
Çeşitli İnşaat İşleri	29,000	44,500
Toplam	1.335,160	1.985,500

TÜRKİYE KÖMÜR İŞLETMELERİ KURUMU'NUN FAALİYETLERİ

(Anka. 8 Şubat 1977)

Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 1977 yılı yatırım programı 2,8 milyar lira olarak belirlenmiştir. TKİ Genel Müdürlüğü tarafından yapımına başlanan ya da başlanacak olan 30 projenin toplam maliyetinin ise, 28 milyar lira dolayında olduğu bildirilmiştir.

Türkiye Kömür İşletmeleri projeleri arasında maliyeti en yüksek seviyede bulunan

11,5 milyar lira bedelli Afşin.-Elbistan için 1977 yılı programına 1,2 milyar liralık, 2,7 milyar lira maliyetli Taşkömürü Havzası İdame ve Tevsii Projesi ve Taşıtlar için 442 milyon lira, yapımına bu yıl başlanacak olan 2,7 milyar lira maliyetli Kömür Asilleştirme Projesi için 79,6 milyon lira, 2,3 milyar lira maliyetli Çanakka-le-Can projesi için ise, 36,7 milyon liralık ödenek konmuş bulunmaktadır.

TKİ Kurumunun 1976 yılı üretim Programı ve gerçekleşmesi, 1977 yılı üretim programı

Üretim Türü	1976 Yılı Programı	10 Aylık gerçekleşme	(ton)
			1977 Yılı Programı
Taşkömürü (tv)	8.750.625	6.860.600	—
Taşkömürü (sb)	5.247.144	3.946.733	5.247.206
Linyit (tv)	9.973.400	5.881.039	—
Linyit (sb)	7.520.480	5.881.048	9.191.280

tv = tuvönan
sb = satılabilir

ETİBANK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FAALİYETLERİ

(Anka. 4 Şubat 1977)

Etibank Genel Müdürlüğü'nün 1977 yılında, 417,6 milyon lirası dış para olmak üzere,

toplam 1.917 milyon liralık yatırım yapması programlanmıştır. 1977 yılında, adı geçen sektörlerde devam eden ve yeni projelerin Etibank Genel Müdürlüğüne toplam maliyeti ise, 14,668,6 milyon olarak belirlenmiştir.

Etibank Genel Müdürlüğünün 1977 yılı programının maden sektörü aşağıdadır.

Maden Sektörü	Proje Maliyeti	(Milyon TL) 1977 yılı Programı
Devam eden işler	1.255,0	371,0
Yeni işler	910,9	651,8
Toplam	2.166,2	1.022,8

Tablodan anlaşılacağı üzere Etibank, Madencilik sektöründe devam eden işlere ilâveden yeni projeler için projeler için. programa 651,8 milyon lira konulmuştur. Etibank tarafından bu yıl yapımına başlanacak yeni projeler arasında Küre - Çayeli entegre bakır tesisleri, Bigadiç Köleli an it tesisi, Barit madeni tesisi vardır.

ETİBANK MURGUL BAKIR İŞLETMESİ 72 MİLYON LİRA ZARAR ETTİ.

(Anka, 19 Nisan 1977)

Etibank Murgul Bakır İşletmesinin 1976 yılı çalışma döneminde 72 milyon 995 bin lira zarar ettiği bildirildi.

Bakır işletmesinin 1976 yılında istenilen hedefine ulaşmadığı ve bu nedenle kuruluşundan bu yana üçüncü defa olarak zararlı yıllık bilançosunu kapadığı öğrenildi. Etibank Murgul Bakır İşletmesi Çalışma Programında 8 bin ton blister bakır yerine ancak 6 bin 600 ton üretim yapılmıştır.

KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ, 1976'da 266 MİLYON LİRA ZARAR ETTİ.

(Anka, 20 Nisan 1977)

Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketi 1976 yılı bilançosunu 266 milyon lira za-

rarla kapattı. 1968 yılında 300 milyon lira sermayeyle kurulan ve her geçen gün büyük ölçüde zarar eden Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketi, 1976 yılımdada daha önceki yıllarda olduğu gibi kâr edemedi. Üretime geçtiğinden bu yana 653 milyon lira zarar ettiği ilgililerce ifade edilen işletmenin kuruluş sermayesi olan 300 milyon liraya Etibank'ın katkısı olarak 300 milyon lira daha eklenmiştir.

1976 ARALIK AYI SONUNDA MADEN

ÜRETİM DEĞERLERİ. (Anka, 19 Nisan 1977)

1976 yılında demir cevheri, krom, blister bakır üretiminin yükseldiği gözlenmiştir. 1975 yılına göre, demir cevheri üretimi yüzde 13,1 krom üretimi yüzde 8,5, blister bakır üretimi yüzde 4,3 oranında artmıştır. Buna karşılık, diğer madenlerin üretiminde geçtiğimiz yıl itibarıyla azalmalar izlenmiştir. Linyit üretimi anılan dönemde yüzde 17,4, ham petrol ve asfalt üretimi 17,0 oranında azalırken, bor mineralleri üretimi yüzde 4,1, taş kömürü üretimi ise yüzde 0,6 oranında düşmüştür.

HAM PETROL SORUNU

(Anka, 14 Mart 1977)

Ham petrol ithalatındaki tıkanıklık iyice belirginleşti. Bu tıkanıklığı gidermeye yönelik girişimlerden alınan sonuçlar konusunda ise henüz fazlaca bir bilinen yok. Bu ortamda, akaryakıt stokları üzerinde yoğunlaşan bir dizi spekülasyon, ciddi kaygılara neden olmaktadır.

Libya'nın bedeli peşin ödenmeden Türkiye'ye ham petrol vermediği yeni bir haber değil. Bu, 1976 yılının son aylarından beri biliniyor. Aynı durum Irak için de söz konusu. Buna karşın Petrole dayalı enerjinin ve ulaşım politikasının faturası gün geçtikçe ekonomiyi daha çok zorluyor. Türkiye, ham petrole yıldan yıla ithalâtı

içinde daha çok pay ayırıyor. Yüz milyonlarca dolar tutarında döviz ödüyor. Buna

karşın içeride tüketimi körükleyici ucuz fiyat politikası sürdürülyor.

Yıllar	Üretim (ton)		
	1974	1975	1976
Madenler			
Demir Cevheri (2)	2.243.493	2.246.757	2.209.653
Krom (tuvönan) (3)	244.532	256.891	278.660
Bakır blister (1)	29.085	26.950	28.099
Bor Mineralleri (3)	596.404	596.404	646.104
Taş kömürü (1)	8.505.907	8.100.557	8.068.282
Linyit (tuvönan) (3)	7.666.257	8.432.905	9.906.621
Ham Petrol (2)	3.311.906	3.095.486	2.568.346

- (1) Resmî sektör
(3) Özel sektör
(2) Resmî ve Özel sektör

(*) Ocak - Eylül dönemi İtibariyle

OCAK-ŞUBAT 1977'DE VERİLEN MADENCİLİK SEKTÖRÜNE AİT TEŞVİK BELGELERİ

(Anka. 24 Mart ve 1 Nisan 1977)

Bu yılın ilk ayında madencilik sektöründe teşvik tedbirlerinden yararlanmaları öngörülen toplam 10 projenin, yatırım tutan 158 milyon liradır. Bunun 126 milyon lirasının sabit yatırım, 32 milyon lirasının ise işletme sermayesi olması öngörülmüştür. Toplam 956 kişinin istihdamını öngören projelerin finansmanının, 49 milyon lirasının öz kaynaklardan karşılanması 21 milyon lira tutarında teşvik tedbirlerinden yararlandırılması ve 77 milyon liralık kredi alması kararlaştırılmıştır.

1977 yılının ikinci ayında teşvik tedbirlerinden yararlanacak madencilik alanındaki toplam 7 proje 236 milyon liralık yatırım öngörmektedir. Yatırımların 223 milyon lirası sabit sermaye, 53 milyon lirası ise işletme sermayesinden oluşmaktadır. 1.319 kişiye ek İstihdam olanağı yaratacak madencilik projelerinin finansmanı-

nın 79,5 milyon lirası öz kaynaklardan sağlanacak, 155 milyon liralık ise kredi sağlanacaktır. 41 milyon liralık teşvik olanağı verilen madencilik projelerinin yatırım safhasındaki döviz gereği 4 milyon doları bulmaktadır.

TÜRKİYE ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMLERİ

(Anka, 17 Mart 1977'den derleme)

Türkiye Elektrik Kurumu (TEK)'in tesbitlerine göre, 1976 yılının Ocak - Kasım döneminde Türkiye'de kullanılan brüt elektrik enerjisi 16.818,8 milyon kwh'lik bölümü termik ve hidrolik toplamı olmak üzere yurt içindeki santrallarda üretilmiştir, geri kalan 297,6 milyon kwh enerji ise, Bulgaristan ile karşılıklı elektrik enerjisi değişimi anlaşmasına dayanarak, Bulgaristan elektrik sisteminden sağlanmıştır. Bu arada, Mart ayında Bulgaristan'a 5,6 milyon kwh elektrik verilmiştir.

AET, HAMMADDE FONU KONUSUNU BENİMSİYOR (Milliyet, 7 Nisan 1977)

Gelişmekte olan ülkelerin ortak hammadde fonu kurulmasına ilişkin önerilerine karşılık olarak Federal Almanya tarafından hazırlanan tasan, AET ülkelerince kabul edilmeye başlanmıştır:

AET Komisyonu'nda görüşülmekte olan teklife, bazı AET üyelerinin olumlu gözle baktıkları bildirilmiştir.

Daha önce yapılan kuzey-güney diyalogu görüşmelerinde hammadde zengini ülkeler, ihracat gelirlerini garanti altına almak amacıyla, hammadde ihraç fiyatlarının Stabilizasyonu isteğinde bulunmuşlar ve bu amaçla uluslararası nitelikte bir ortak hammadde fonu kurulmasını önermişlerdi. Ancak, aralarında Birleşik Amerika, F. Almanya ve Japonya'nın da bulunduğu sanayileşmiş ülkeler, gelişmekte olan ülkelerin bu önerilerine karşı çıkmışlardı.

Tasarıda, 25 hammadde için ortak fon kurulması kabul edilmekte ve fon için öngörülen 5 milyar dolar'ın Dünya Bankası gibi bir örgüt kanalıyla işletilmesi istenmektedir. F. Almanya'nın hazırladığı listede başlıca, tarımsal ürünler yer almakta, ancak çinko, kalay, bakır, demir cevheri, boksit, manganez ve tungsten gibi madenlere de yer verilmektedir.

F. Almanya'nın ortak hammadde önerisinin AET ülkelerince kabul edilmeye başlamasının fonun kurulması kararı için yeterli olmadığını belirten gözlemciler, «Gelişmekte olan ülkelerin bu öneriye karşı çıkmalarının kuvvetle muhtemel» olduğunu söylemektedirler.

TÜRKİYE İŞ KAZALARINDA DÜNYADA ÜÇÜNCÜ

(Politika)

Yapılan bir araştırmaya göre Türkiye, iş

za(arı)nda dünyada üçüncü sırayı almaktadır. Aynı araştırma ayrıca Türkiye'nin maden işletmelerindeki kaza oranı açısından da dünyada birinci geldiğini belirtmektedir.

Uluslararası bir araştırmanın 1975 yılı verilerine göre Türkiye, en çok iş kazası olan ülkeler arasında ilk üç sırada yeri almaktadır. 22 ülke arasında yapılan bu araştırmada Türkiye, geri kalmış ülke olarak adlandırılan iki ülkenin arkasından üçüncü gelmektedir. Söz konusu araştırmaya göre en çok iş kazası yüzde 1,68 oranıyla Sri Lanka'da, yüzde 0,31 oranıyla Guatemala'da ve yüzde 0,23 oranıyla Türkiye'de olmaktadır.

EN ÇOK MADEN KAZASI TÜRKİYE'DE OLUYOR

Bir başka araştırmaya göre de Türkiye Maden işkolunda rastlanan kazalarda dünyadaki 20 ülke arasında birinci gelmektedir. 1974 yılı verilerine göre yapılmış olan araştırmada Türkiye, yüzde 3,38 oranıyla baş sırayı almakta ve onu yüzde 1,38 oranıyla Guatemala, yüzde 1,31 oranıyla Kanada yüzde 0,64 oranıyla Avustralya, yüzde 0,62 oranıyla İspanya takip etmektedir. Maden işkolunda en az kaza ise yüzde 0,20 oranıyla Yugoslavya'da olmaktadır.

İKİ İŞ KAZASI :

E.KI'nde GÖÇÜK ve YENİ ÇELTEK

LİNYİT İŞLETMESİ'nde

GRİZU PARLAMASI

Mayıs ayı içinde maden işkolunda iki önemli iş kazası oldu. Kazalardan biri: E.K.I.'nde diğeri de Yeni Çeltek Kömür ve Madencilik A.Ş.'ne bağlı Yeni Çeltek Linyit İşletmesinde. Birincisi göçük ikincisi ise grizu parlamasıydı.

7 Mayıs 1977 günü, bir başyukarı sürülürken doğan grizu parlaması, beş Yeni Çeltek maden işçisinin yaralanmasına neden

oldu. Vücutlarının büyük bölümü yanan maden işçileri, Ankara'ya taşınarak tedavi altına alındılar. Yanıkları ağır olan iki maden işçisi kazadan bir hafta sonra öldüler. Diğer üç işçinin sağlık durumlarının iyiye gittiği söyleniyor. 10 Mayıs 1977 günü ise, E.K.l.'ne bağlı Karadon Bölgesinde bir ayakta doğan göçük, altı maden işçisinin kömür ve tavan taşı molozlarının altında kalmasına neden oldu. Kısa süre içinde başlatılan ve yoğun bir biçimde sürdürülen kurtarma çalışmaları sonunda, altı işçiden dördü kurtarıldı, ikisi ise kurtarılamadı.

Bu her iki iş kazasının, ülkemiz maden işletmelerinde uygulanan ilkel üretim tekniklerinden kaynaklandığını vurgulamak isteriz. Her yıl 70 - 80 maden işçisinin, iş kazaları sonucu yaşamlarını yitirmiş olması, bu gerçeğin en somut kanıtıdır. Üretimin emek - yoğuna dayalı ve denetim tekniğinin ilkel olması gibi belirgin nedenler, göçük ve grizu patlamalarının ana kaynakları olmaktadır. Bu nedenlere bir de üretim zorlaması diye tanımlanan olgu eklenince iş kazalarının gerçek yüzü ortaya çıkar.

Etkin ve yapısal önlemler alınmadığı sürece de iş kazalarının önlenebileceği kanısında değiliz.

MURGUL BAKIR İŞLETMESİNDE MEYDANA GELEN KAZADA 4 KİŞİ HAYATLARINI YITIRDI.

ETİBANK Murgul Bakır İşletmesinde buhar kazanının patlaması sonucu meydana gelen kazada 4 kişi hayatlarını yitirdiler. Murgul Bakır İzabe tesislerinde yeni bir buhar kazanının devreye sokulması sırasındaki olayda : Santraller Başmüh. Yaşar ÖKTEM (Makina Müh.), Nakliye Şefi Ahmet ŞERİFAĞAOĞLU (Makina Teknikeri), Nakliye Şef Yardımcısı Tahsin BAYER (Sanat Enstitüsü Mezunu), Santraller Bakım Teknisyeni Mustafa BALCI (Sa-

nat Enstitüsü Mezunu) olay yerinde 300°C nin üzerindeki buhar fuel - oH karışımının etkisiyle yanma ve basınç sonucu parçalanarak hayatlarını yitirmişlerdir. Ayrıca Müessese Teknik Müdürü Muzaffer FİKİRÜER (Maden Müh.), Etüd Kontrol Başmüh. Aslan SARIKAYA (Maden Müh.), Kazan Teknisyeni Ali Rıza ÇAKAR, Kalorifer Ustabaşısı Hızır RAİFOĞLU olay anında ağır şekilde yaralanmışlardır. İleri derecede yanık olan kazazedeler Ankara Hacettepe Hastahanesinde kontrol altına alınmış olup, tedavilerine devam edilmektedir.

Meslekdaşlarımıza ve tüm emekçilere baş sağlığı dileriz.

DEV - MADEN - SEN

ÇALIŞMALARINDAN KISA HABERLER

(Özel)

1 — Hasan Ceibi'de 1976 yılının Ekim ayında başlayan grev çeşitli baskılara rağmen halen devam etmektedir. Grev sebepli Demir Çelik İşletmelerinin Genel Müdürlüğü'nün daha önce TÜRK-İŞ'e bağlı Çelik - İş adı ile bir sendikaya işçileri üye yapmaya zorlaması ve işçilerin bu sendikaya kaydolmamalarından, sonra burada örgütlenen DEVRİMCİ bir sendikayla Topiu İş Sözleşmesine oturmamasından kaynaklanmaktadır. Bundan sonra patron zihniyetindeki Demir Çelik Müessesesi Genel Müdürlüğü grevi kaldırmak için her yola başvurmuşsada hiç birinde işçilerin çelikleşmiş pençelerinden ve yargı organlarının vermiş olduğu kararlardan gerekli şamarı yemiştir. Grev başladığından bu güne kadar DEV - MADEN - SEN sendikasıncı her türlü yardım grevdeki işçilere yapılmaktadır. Bu yardımlar DEV - MADEN - SEN sendikası varolduğu devam edecektir. Buradaki mücadele işçi sınıfının bilinçli ve kararlı işçilerinin vermiş olduğu mücadelenin bir parçasıdır.

2 — Daha önce uyuşmazlık zaptı tutulan Kestelek köyü Bor Madeninde çalışan işçiler adına toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır. Bu sözleşmeyle işçilerin birinci yıl 65,— TL. ücret zammı, ikinci yıl 65,— TL. ücret zammı olmak üzere iki yıl için 130,— TL. ücret zammı almıştır. Diğer sosyal haklar; yemek yardımı günde 20,— TL. Ağırlık zammı 10,— TL.

II. METALÜRJİ BİLİMSEL VE TEKNİK KONGRESİ «TEBLİĞLER KİTABI» ÇIKIYOR

Tebliğler Kitabı'nda yer alan konular ve yazarları şunlardır.

- 1) Süperplastik Yüksek Karbonlu Çelikler, E. Sabri Kayalı
- 2) Kazan Saçlarında Alaşım Dizayn Problemi, A. Hikmet Üçışık
- 3) Petrol Sondaj Boruları Malzeme Seçimi, Ekrem Selçuk
- 4) Küresel Grafiti! Dökme Demir Üretiminde Teknolojik Gelişmeler, Feridun Dikeç
- 5) Kısmen Katılaşmış Alaşımların Dökümü, Erman Tulgar, Erdem Demrren
- 6) Al - Al₃Ni Yönlendirilmiş Ötektiği Üzerinde Ön Çalışmalar, N. Parıldar, N. Kınıkoğlu, D. Gücer
- 7) Yöneylem Araştırması Yöntemlerinin Dökümhanlerde Uygulama Olanakları, Yavuz Aytekin, Metin Yerebakan
- 8) Türkiye'de Döküm Sanayiinin Dünü, Bugünü, Yarını ve Sorunları, Tayfun Uzunova
- 9) Türkiye Demir Çelik Sanayiine Toplu Bakış, Selhattin Şanbaşıoğlu
- 10) Yüksek Fırınlara Yedek Yakıt, Özellikle Pulvarize Edilmiş Kömür İnjektörde Edilmesi, Tuncer Çakıcı
- 11) Karbona Doymuş Demir Alaşımlarından Kükürt ve Bakırın Susuz Sodyum Sülfür İle Elfasyonu, Yavuz Topkaya

Yılda iki maaş tutarında ikramiye, her ay her çocuk için 80,— TL. çocuk zammı, 1000,— TL. harçlık, 1500,— TL. evlenme yardımı, 20 gün üzerinde kıdem tazminatı, okula giden her çocuk için 150 - 300 1000,— TL. tahsil yardımı ve bazı sosyal haklar sağlamıştır. Buradaki sendikal faaliyetleri Bursa'da kurulan 4. Bölge Temsilciliği yürütmektedir.

- 12) Yüksek Demirli Boksitlerden Demir ve Alüminyumun Ayrı Ayrı Kazanılması, Cafer Temür
- 13) Laboratuvar Tipi Alüminyum Hücrelerinde Atam Verimi Ölçmeleri, Elektrofitdeki Karışmanın Oksitlenme Yoluyla Metal Kaybına Etkisi, Tuğrul Müftüoğlu
- 14) Bakteri Liç İşleminde Kalkopirit Safsızlıklarının Bakır Çözünürlüğüne Etkisi, Zeki Doğan
- 15) Çok İnce Öğütülmüş Bulk Konsantrelerinin Sülfürük Asit fie Liçi ve Bunun Doğu Karadeniz Cevherlerine Uygulama İmkânları, Yavuz Aytekin
- 16) Dünyada ve Türkiye'de Bakır, TMMOB Metalürji Mühendisleri Odası
- 17) Türkiye'de Metalürji Mühendisliği Eğitimi ve Yüksek Öğrenim Veli Aytekin
- 18) Metalürji Mühendisliği Eğitimi ve Sorunları, O.D.T.Ü. Metalürji Mühendisliği Bölümü Öğrencileri
- 19) Metalürji Mühendislerinin Eğitim, İstihdam ve Çalışma Koşullarından Kaynaklanan Sorunları, TMMOB Metalürji Mühendisleri Odası
- 20) Seramik Mühendisliği, Eğitimi ve Türkiye'deki Durumu, E. Ercan Alp, İlhan Aksay

İSTEME ADRESİ : Metalürji Mühendisleri Odası, Konur Sokak 4/3
Yenişehir-ANKARA
ÖDEMELİ GÖNDERİLİR.

KÖMÜR KONGRESİ ÇALIŞMALARI YOĞUNLAŞTI

İki yılda bir düzenlenen Madencilik Bilimsel ve Teknik Kongreler dizisinin dışında, ilk kez salt kömür kaynağımızı eie alarak gerçekleştirilmeye çalışılacak olan bir Kongre, kömür madenciliğimizin sorunlarına büyük ölçüde ışık tutacaktır.

Zonguldak'ta yapılacak olan bu Kongre kapsamı açısından, kömür madenciliğimizin sorunları çerçevesinde koşullandırmaya çalışılacaktır. Ayrıca, Kongre'nin olanaklar ölçüsünde uluslararası boyutta düzenlenmesine çaba gösterilecektir. Kongre hazırlık çalışmaları başlamış ve bu çalışmalar çok kısa süre içinde önemli boyutlar kazanmıştır. Odamızın Zonguldak Şubesinde düzenlenecek olan bu Kongrenin, Zonguldak'ta çalışan maden mühendislerinin ortak çaba ve etkin katkıları ile gerçekleştirilmesine özen gösterilmektedir. Oluşturulan 16 üyelik Kongre Yürütme Kurulu, bugüne dek düzenlediği 4 toplantı sonunda. Kongre tarihini ve kapsamını saptamış bulunmaktadır. Ayrıca 2 ayrı bölgede, Kozlu ve Üzülmaz Bölgelelerinde üyelerle ortak toplantılar düzenlenerek, Kongre'nin kapsamı tartışmaya açılmış, üyelerin somut sorunları ele alan tebliğler hazırlamaları yönünde girişimlerde bulunulmuştur. E.K.İ. Müessese Müdürlüğü ve Z.M.İ.S. yetkilileri ile yapılan ön ilişkiler olumlu sonuç vermiş, her iki kuruluş da Kongre'ye katkı koyabileceklerini belirtmiştir.

Ocak 1978'de yapılacak olan, bu Kongre'de ayrıca maden makinalarının tanıtılacağı bir sergi de düzenlenecektir.

Kongre'ye ilişkin birinci duyuru, önümüzdeki ay içinde tüm üyelere ve ilgili kuruluşlara gönderilecektir. Kömür madenciliği ile ilgilenen tüm üyelerimizin ve ilgili kuruluşların, Kongre'ye katılmalarını — izleyici ya da tebliğle— bir ödev olarak tanımlamak yanlış olmayacaktır.

34 TEKNİK ELEMAN ÖRGÜTÜNÜN ORTAK UYGULAMA PROGRAMI ve ZONGULDAK (BÖLGESEL) KURULTAYI

Tüm teknik eleman örgütlerinin «Ortak Eylem Programı»nın ve bu programa paralel olarak saptanan «Uygulama Programı»nın yaşama geçirilmesi için, çalışmalar yoğunluk kazanmış bulunmaktadır. Geçtiğimiz günlerde TÜTED Merkezinde yapılan ortak toplantıda, programın yaşama geçmesi doğrultusunda kararlar üretilmiş ve kararlarla ilgili çalışmalara başlanmıştır.

Bilindiği gibi sözü edilen programın Odamızı ilgilendiren en önemli yanı Ekim 1977'de Zonguldak'ta yapılması planlanan Bölgesel Kurultaydır. Bu Bölgesel Kurultay, geçtiğimiz dönem Zonguldak'ta yapılan «E.K.İ.'nde Çalışan Teknik Elemanların Sorunları» adlı forumun genişletilmiş bir tekrarı olacaktır. Kurultay gündemi başlıca iki noktada toplanmaktadır: a) Madencilik Sektöründe çalışan teknik elemanların sorunları, b) Madencilik Sektöründe çalışan teknik elemanların ülkemiz koşullarındaki toplumsal görevi ne olacaktır?

Bölgesel Kurultay'a giderken, geçtiğimiz dönemde Zonguldak'ta yapılan forumda saptanmış olan sorunların çözümü doğrultusunda, somut girişimlerde bulunulması, son toplantıda varılan kararlardan biri olmuştur. «Yeraltı Vergi Muafiyeti» sorunu, öncelikle ele alınacak sorun olacaktır. Diğer sorunları da içerecek öneriler, T.M.M.O.B., TÜTED ve Odamızdan oluşan bir çalışma grubunca geliştirilecektir. Konu ile ilgili ön çalışmalara, Oda bünyesi çerçevesinde başlanmış bulunmaktadır.

G.L.İ.'NDE ÇALIŞAN

ÜYELERİMİZİN SOMUT SORUNLARI

G.L.İ. Müessesesinde çalışan maden mühendislerinin bazı somut sorunlarının çözümü için çalışmalara başlandı. Belirlenen sorunların bir kısmı uzun dönemde, bir kısmı da kısa süre içinde çözümlenebilecek niteliktedir. Başlıca dört ayrı sorun şöyle : a) Yetki ve sorumluluk, b) Eğitim çalışmaları ile ilgili telif hakları, c) Giyim yardımı ve d) Askerlikte geçen sürelerin kıdemden sayılması.

Yetki ve sorumluluk sorunu, salt G.L.İ.-

nde çalışan üyelerimizin değil, tüm üyelerimizin ortak sorunudur. İş kazaları nedeniyle yüzlerce üyemizin yargı organları karşısında sanık olarak yargılanması, sorunun önemine bir kanıttır. Yetki ve sorumluluğun tanımlanmadığı ve sınırlandırılmadığı bir çalışma düzeninin varlığı, sorunun ana kaynağıdır. Bu nedenle, sorunu ayrıntılı olarak tartışmaya açacak bir çalışmanın başlatılması kaçınılmaz olmuş ve gerekli girişimlerde bulunulmuştur.

Diğer sorunlara ilişkin çalışmalar da noktalandıktan sonra, G.L.İ.'ne gidilecek ve sorunlar tüm üyelerin katıldığı ortak bir toplantıda tartışılacaktır.